

SKILLS FORECASTING
REVERTING NEGATIVE TRENDS IN
SKILLS AND JOBS MATCHING

**Prognoziranje vještina
potrebnih na tržištu rada**

Skills forecasting

**Predvidevanje veščin
potrebnih na trgu dela**

Qualifikationsbedarfsprognosen

With financial support
from the European Union

A project implemented
By the Contractor

Partners

This project is supported by the European Union Programme for Employment and Social Solidarity - PROGRESS (2007-2013). This programme is implemented by the European Commission. It was established to financially support the implementation of the objectives of the European Union in the employment, social affairs and equal opportunities area, and thereby contribute to the achievement of the Europe2020 Strategy goals in these fields. The seven-year Programme targets all stakeholders who can help shape the development of appropriate and effective employment and social legislation and policies, across the EU-28, EFTA-EEA and EU candidate and pre-candidate countries.

For more information see: <http://ec.europa.eu/progress>

"The sole responsibility for above communication lies with the author and the Commission is not responsible for any use that may be made of the information contained therein."

Ovaj projekt financira se iz Europskog programa zajednice za zapošljavanje i socijalnu solidarnost – PROGRESS (2007-2013). Provodi ga Europska komisija. Program Zajednice za zapošljavanje i socijalnu solidarnost - PROGRESS uspostavljen je za razdoblje od 2007. do 2013. godine u svrhu pružanja potpore ostvarivanju ciljeva EU na području zapošljavanja, socijalne uključenosti i jednakih mogućnosti, te pridonosi ostvarenju ciljeva Europske strategije 2020 u tim područjima. Sedmogodišnji program je usmjeren na sve dionike koji mogu doprinijeti kreiranju učinkovitih zakona i politika zapošljavanja i socijalne uključenosti u zemljama EU-28, EFTA-EEA i zemljama kandidatkinjama i potencijalnim zemljama kandidatkinjama.

Za više informacija pogledajte : <http://ec.europa.eu/progress>.

"Sadržaj ovog projekta isključiva je odgovornost nositelja projekta i ni na koji način ne odražava gledišta Europske unije."

PREDVIDEVANJE VEŠČIN POTREBNIH NA TRGU DELA

– usklajevanje ponudbe in
povpraševanja

1. Koncept predvidevanja veščin potrebnih na trgu dela in njegov razvoj v Evropski uniji

Pomen predvidevanja potreb po veščinah potrebnih na trgu dela v globalnem gospodarstvu se nenehno povečuje zaradi povezave z človeškim kapitalom kot ključnim virom za rast. To je še posebej pomembno v času visoke stopnje brezposelnosti, hkrati pa istočasno obstaja stalno pomanjkanje po določenih veščinah v številnih razvitih gospodarstvih. Zato je izredno pomembno doseči boljšo usklajenost med ponudbo in povpraševanjem po veščinah na trgu dela, kar podpira tudi Evropska strategija zaposlovanja. Predvidevanje veščin omogoča analitikom in oblikovalcem politik boljši vpogled v potrebe po veščinah na današnjem trgu dela, prav tako pa omogoča predvidevanje veščin, ki bodo potrebne v prihodnosti, za lažje načrtovanje in izvajanje strategij in politik ter odpravo morebitnih pomankljivosti. To zlasti pomaga pri naslednjem:

I) prispeva k zmanjšanju pomanjkanja po potrebnih veščinah in tako uravnava neusklajenost na trgu dela; II) zmanjšuje izgubo delovnih mest zaradi pomanjkanja po veščinah potrebnih na trgu dela; III) prispeva k večji usklajenosti obstoječih izobraževalnih programov z potrebami na trgu dela in možnostmi za njihovo financiranje; in IV) omogoča uspešno svetovanje mladih pri izbiri bodoče kariere.

V letu 2008. je CEDEFOP objavil prvo vseevropsko napoved povpraševanja po veščinah na nacionalni ravni, ki zagotavlja dosledne in celovite srednjeročne napovedi glede zaposlovanja in potreb po veščinah v Evropi do leta 2015. in 2020. V ta namen je Evropska komisija ustanovila tudi »Evropski sektorski svet za veščine«, leta 2012. pa je zagnala spletni inštrument »Panorama veščin v EU«, da bi zagotovila bolj natančne napovedi predvidevanja veščin potrebnih na trgu dela do leta 2020. Omenjena Panorama se uporablja za analizo zahtev po veščinah potrebnih na trgu dela, podatki potrebni za izvedbo analiz pa se povzemajo iz »Evropskega sistema za spremljanje prostih delovnih mest«, prav tako pa z uporabo podatkov pridobljenih z raziskavami med delodajalci, dijaki in diplomanti.

2. Motivacija za izvedbo projekta

Primarni namen projekta je krepitev usklajenosti med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela z namenom spodbujanja odpiranja novih delovnih mest z napovedmi veščin potrebnih na trgu dela. Vodilni partner je prepoznal pomen izmenjave dobrih praks v čezmejni regiji severne Hrvaške, vzhodni

Sloveniji in jugovzhodni Avstriji. Ta regija, čeprav je gospodarsko zelo raznolika, ima dolgoletno tradicijo sodelovanja in nekatere zgodovinske podobnosti. Od začetka gospodarske krize v letu 2008. narašča čezmejna migracija delavcev, kar je istočasno pripeljalo do pomembnih družbeno-demografskih posledic za lokalno skupnost. Hkrati pa so te države različno uspešne pri reševanju posledic krize in se nahajajo v različnih fazah izvajanja in predvidevanja veččin potrebnih na trgu dela. Avstrija je priznana kot primer dobre prakse, njene izkušnje pa je mogoče uspešno prilagoditi in izvajati kako na Hrvaškem, tako v slovenski čezmejni regiji (Međimurje in Podravje). Izvajanje tega projekta je pomemben korak v prizadevanju uvedbe napredne metode predvidevanja veččin potrebnih na trgu dela na Hrvaškem. Rezultati projekta bodo pozneje razdeljeni med partnerskimi državami z namenom identifikacije skupnih trendov. Še posebej so pomembni trendi migracij delavcev v »zelena«, »bela« in »digitalna« delovna mesta, saj je avstrijsko gospodarstvo zelo napredno v teh sektorjih in potrebuje takšne delavce, kar posledično zmanjšuje njihovo število v Sloveniji in na Hrvaškem.

3. Namen projekta

Namen projekta je prispevati k večji usklajenosti med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela z vzpostavitvijo sistema za predvidevanje veččin potrebnih na trgu dela v Međimurski županiji. Pomemben korak za doseganje namena projekta je dosežen z izvajanjem raziskav in podrobne analize izobraževalnih dosežkov ter potreb na trgu dela, kot tudi povezave med temi sektorji v Podravski regiji; Slovenija, Štajerska – Avstrija, Međimurska županija - Hrvaška. Glede na to, da je sistem za predvidevanje potreb po veččinah, prvi te vrste ki je razvit na Hrvaškem, je zelo pomembno ozaveščati socialne partnerje, delodajalce in druge lokalne deležnike ter jih seznaniti z možnostmi novega orodja na trgu dela, še posebej v oblikovanju razvojnih politik in programov s ciljem ustvarjanja novih zaposlitvenih možnosti.

4. Partnerji na projektu

Hrvaški zavod za zaposlovanje, Območna služba Čakovec, je javni zavod, ki je v lasti Republike Hrvaške in je ustanovljen z Zakonom o posredovanju pri zaposlovanju in pravic v obdobju začasne brezposelnosti, katerega osnovna naloga je reševanje vprašanj, ki so povezana z zaposlovanjem in brezposelnostjo v najširšem pomenu te besede. Zavod ima ključno vlogo pri razvoju hrvaškega trga dela, še posebej v poenotenju celotne ponudbe in povpraševanja na trgu dela z namenom doseganja polne zaposlenosti. Misija Zavoda je učinkovito

posredovanje na trgu dela z razvojem uslug visoke kakovosti v skladu s potrebami strank, hkrati pa razvija svoja znanja, veščine in sposobnosti ter spodbuja partnerstva z drugimi deležniki na trgu dela.

www.hzz.hr

Regionalna razvojna agencija Međimurja REDEA d.o.o. je podjetje v lasti Međimurske županije, ustanovljeno z namenom zagotavljanja strokovne podpore regionalnemu razvoju Međimurja.

Strateškim načrtovanjem REDEA ustvarja podlago za usmerjeni razvoj lokalne skupnosti in zagotavlja pogoje za črpanje sredstev iz strukturnih skladov. Prav tako prispeva k ustvarjanju pozitivne poslovne klime, podpira razvoj podeželja in kmetijstva ter spodbuja razvoj človeških virov, kar je pogoj za doseganje konkurenčnosti v sodobnem gospodarstvu.

Glavne dejavnosti in storitve agencije REDEA se nanašajo na uvedbo in izvajanje strateških projektov, pomoč v identifikaciji, oblikovanju in izvajanju projektov, ki se sofinancirajo iz nacionalnih programov in programov EU, organizacijo in izvajanje izobraževanja v javnem in zasebnem sektorju, kot tudi informiranja o razpoložljivih programih pomoči in subvencij za javni sektor, podjetnike in kmetovalce.

www.redea.hr

Inštitut sinergije, znanosti in družbe (S3I) je neprofitna in nevladna inštitucija, namenjena zagotavljanju kakovostne podpore raziskavam na področju naravoslovja in humanistike v korist družbe. S3I ustvarja pozitivno ozračje za novo generacijo intelektualnih voditeljev in vzpostavlja trdna partnerstva s podjetji v sinergiji s potrebami družbe kot celote.

Inštitut je bil zasnovan kot povezava med različnimi deležniki v procesu družbenega razvoja - podjetniki, oblikovalci politik, strokovnjaki s področja izobraževanja, znanstveniki, umetniki, itn. - s skupnim ciljem inkubacije novih idej in zagotavljanja podpore za samostojno in kreativno razmišljanje.

<http://iszd.hr/>

Znanstveno Raziskovalno Središče BISTRA Ptuj je v svojih dosedanjih prizadevanjih in na podlagi rezultatov dela, postala nacionalno in mednarodno prepoznavna

in priznana inštitucija za ustvarjanje povezav med znanstveno-raziskovalno in izobraževalno sfero ter gospodarskimi subjekti. V lokalnem in širšem okolju se je uveljavila kot inštitucija za povezavo med lokalno samoupravo ter državnimi službami, z namenom pomoči pri pospeševanju in vodenju lokalnega in regionalnega razvoja.

ZRS BISTRA Ptuj, kot vodilna razvojna inštitucija in vmesnik med javnim in zasebnim sektorjem, si prizadeva prispevati k enakomernejšemu gospodarskemu in pravičnejšemu socialnemu razvoju regije in tako ustvariti pogoje za učinkovito vodenje in upravljanje z znanjem na lokalnem in regionalnem nivoju. Deluje kot »na znanju in izkušnjah temelječa« ter »učeča se organizacija«, podvržena nenehnemu razvoju in "obvladovanju sprememb".

www.bistra.si/

L & R Inštitut za družbene raziskave je zasebni znanstveni inštitut na Dunaju v Avstriji, ki je dejaven na področju družboslovnega raziskovanja že od leta 1990. Glavna delovna področja L & R Inštituta za družbene raziskave vključujejo razvoj politik trga dela in socialnih politik, enakost spolov, izobraževanje, usposabljanje in ocenjevanje zakonov, programov in ukrepov, kot tudi nadnacionalno in nacionalno sodelovanje na trgu dela. Storitve, ki jih L & R ponuja, vključujejo izvajanje študij, svetovanje in razvoj, mreženje, predstavitve, seminarje, izvajanje delavnic in konferenc. Poročila Inštituta se izdelujejo v sodelovanju z nacionalno in mednarodno priznanimi partnerskimi inštitucijami in v preteklih 25 letih služijo kot podlaga za odločanje nosilcem odločitev.

<http://www.lrsocialresearch.at>

5. Predpogoji za izvedbo projekta

Na prvi stopnji, po zagotavljanju sodelovanja vseh ustreznih partnerjev v javnem (vladne ustanove, kot so ministrstva, javne agencije, statistični uradi in zavodi za zaposlovanje, znanstveno raziskovalne ustanove) in zasebnem sektorju (trgovske zbornice, delodajalci), je nujno zagotoviti osnovne infrastrukturne predpogoje, tehnične in človeške vire. Omenjeni predpogoji se nanašajo na razpoložljivost in zanesljivost podatkov, ki so dostopni in se nanašajo na prebivalstvo, trg dela in gospodarstvo, kot tudi razpoložljive zmogljivosti in pripravljenost interesnih partnerjev za dolgoročno sodelovanje v tem procesu. Istočasno pa je potrebno zagotoviti nenehne vire financiranja ob upoštevanju kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih zahtev projekta.

Na ravni pridobivanja podatkov potrebno je upoštevati tri najpomembnejše predpogoje: I) vsi podatki, vključno s podrobnimi podatki po dejavnostih gospodarstva, morajo biti usklajeni z mednarodnimi standardi zaradi njihove primerljivosti; II) demografski podatki o številu prebivalcev in napovedi glede na starost in spol, morajo biti podrobno prikazane po občinah, in III), treba je zagotoviti podatke o poklicih in kvalifikacijah po dejavnostih, ki so enakovredni tistim, kot so na voljo v Evrostatovi Anketi o evropski delovni sili. Dodatno, da bi zagotovili prenos in izvajanje rezultatov projekta v javne politike in prakso, nujno je spodbujati trajno medsektorsko sodelovanje in ozaveščati deležnike o pomenu predvidevanja veščin potrebnih na trgu dela.

6. Faze projekta

Projektne aktivnosti so bile izvedene v skladu s predhodno določenimi fazami, od katerih so nekatere izvajane vzporedno, z namenom doseganja bolj kakovostnega končnega cilja, vzpostavitve modela za predvidevanje potreb po veščinah.

1) Izvedba raziskav

Namen raziskav je bil pridobiti primerjalne podatke o rezultatih izobraževanja, zaposlovanju in brezposelnosti po stopnji izobrazbe in poklica. Raziskava je bila razdeljena v dve fazi: kot »desk« in terenska raziskava. »Desk« raziskava je bila prva in osnovna stopnja, s katero smo dobili vpogled v razpoložljivost potrebnih podatkov, ki so podlaga za vzpostavitev in delovanje modela za predvidevanje potreb po veščinah.

Raziskava je bila izvedena vzporedno tudi v partnerskih državah, Sloveniji in Avstriji, zbrani podatki pa so pomembni za primerjavo metod predvidevanja, ki se lahko uporabljajo v Međimurski županiji, kakor tudi v določanju smeri terenske raziskave.

Terenska raziskava je bila izvedena med delodajalci s pomočjo strukturiranega vprašalnika. Izhodišče in model za pripravo vprašalnika in kasnejše primerjave za raziskovanje potreb delodajalcev po veščinah, je bilo raziskovanje katerega je izvajal CEDEFOP.

2) Vzajemno učenje in izmenjava dobrih praks

Študijski obiski partnerskim državam, Sloveniji in Avstriji, so organizirani z namenom izmenjave dobrih praks v zvezi z vzpostavitvijo in delovanjem sistema za predvidevanje potreb po veččinah. Oba dvodnevna obiska sta prispevala k vzajemnemu učenju vseh partnerjev o ozadju vzpostavitve sistema za predvidevanje, uporabljenih metodologijah in težavah pri izvedbi. Obiskali smo inštitucije, ki tesno sodelujejo s trgom dela in se pogovarjali s strokovnjaki in raziskovalci na tem področju. Izkušnje, ki smo jih pridobili z študijskimi obiski so nam zelo pomagale pri opredelitvi delovanja sistema predvidevanja, kot tudi okrepile naše zavedanje o pomembnosti načrtovanja potreb po veččinah na trgu dela kot ključnega elementa lokalnega razvoja.

3) Vzpostavitev sistema za predvidevanje potreb po veččinah

Sistem za predvidevanje potreb po veččinah je končni rezultat projekta z namenom, da prispeva k boljši usklajenosti med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela, kot tudi k ustvarjanju novih priložnosti za zaposlitev. Glede na to, da je namen sistema pomagati nosilcem odločanja in oblikovalcem lokalne

politike, organizirani so seminarji za uporabnike sistema, oziroma za ključne akterje na trgu dela. Namen seminarjev je bil predstaviti in približati sistem predvidevanja potreb po veščinah vsem deležnikom na trgu dela kot novo orodje za vsakodnevno uporabo pri pripravi razvojnih dokumentov, projektov, načrtovanju vpisnih kvot in izobraževalnih programov.

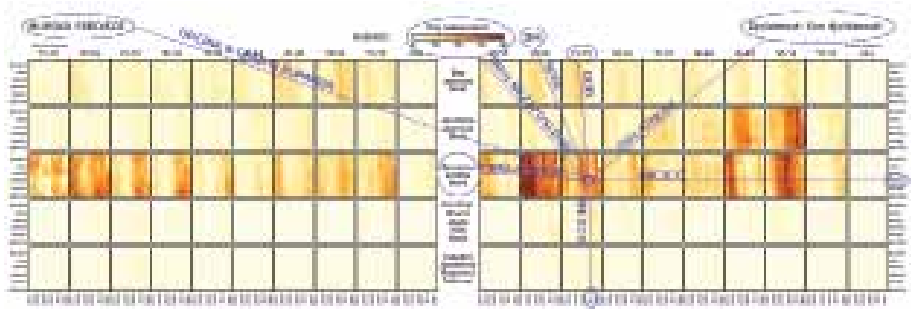
4) Razširjanje informacij

Širjenje informacij poteka skozi celoten projekt z namenom ozaveščanja ključnih deležnikov na trgu dela o pomenu načrtovanja človeških virov in razvoja veščin kot predpogoja za trajnostni razvoj. Z namenom obveščanja širše javnosti o dejavnostih, ki se izvajajo, kakor tudi o novih informacijah do katerih smo prišli s podrobnimi analizami v sklopu projekta, vsak partner objavlja tematske članke na svojih uradnih spletnih straneh in lokalnih spletnih portalih. Ključne rezultate raziskovanja in dobljene napovedi o potrebnih veščinah iz vzpostavljenega sistema, ki so bili prilagojeni za širšo javnost, smo objavili tudi kot niz zanimivih trendov na trgu dela Međimurske županije v lokalnih časopisih. Prav tako, vsi rezultati tega projekta so povzeti v sami brošuri, ki bo pomagala deležnikom na trgu dela in oblikovalcem lokalnih politik v sprejemanju odločitev, ki se nanašajo na razvojne politike in politike zaposlovanja.

Transnacionalna konferenca je organizirana z namenom povezovanja in primerjave rezultatov projekta z nacionalno ravni in širše ter bo združila strokovnjake iz hrvaškega, slovenskega in avstrijskega trga dela.

7. Rezultati projekta

Obstajajo dve ravni projektnih rezultatov, ki so relevantni za določanje nadaljnjih možnosti in predpogojev za predvidevanje potreb po veščinah potrebnih na trgu dela: I) sedanji sistem kratkoročnega predvidevanja in II) rezultati Raziskave med delodajalci, ki zajema njihove poslovne izkušnje in načrte ter predvidevanje veščin, ki jih bodo potrebovali v prihodnosti. Spletna stran ISZD-a ponuja vpogled v interaktivno vizualizacijo statističnih podatkov. Predstavljeni podatki zajemajo statistične podatke o demografski strukturi Međimurske županije, kot tudi podatke o izobrazbeni strukturi, plačah in brezposelnosti. Podatki o brezposelnosti so predstavljeni v več parametrih, ki omogočajo enostavno razumevanje trendov brezposelnosti. Na spodnji sliki so navodila, kako brati takšne podatke: tako graf kaže na podatke glede na gospodarsko dejavnost posameznih občin, mest ali celotno Međimursko županijo, vsako področje pa je obarvano v skladu z legendo o številu zaposlitev. Položaj posameznega področja razkriva dodatne parametre uporabljene za prikaz trendov brezposelnosti: leto in mesec v letu, starost in raven izobrazbe brezposelnih.

Druga raven rezultatov projekta je povezana z razvojem vprašalnika za delodajalce glede predvidevanja potreb po veščinah na trgu dela. Z vzorcem je bilo zajeto 360 delodajalcev, na raziskavo pa se odzvalo 245 delodajalcev. Osnova za razvoj vprašalnika je bila »Anketa poslodavaca« - raziskava med delodajalci, ki jo Hrvaški zavod za zaposlovanje tradicionalno izvaja na letni ravni. Ta primarna raziskava zajema naslednja področja in predstavlja Modul 1 v naši anketi predvidevanja potreb po veščinah:

1. Struktura delodajalcev po dejavnostih
2. Zaposlovanje v preteklem letu
3. Spremembe v strukturi zaposlenih v preteklem letu
4. Struktura novega zaposlovanja
5. Težave pri zaposlovanju
6. Načini zaposlovanja - iskanje novega delavca
7. Poklici, ki jih primanjkuje na trgu dela
8. Načrtovane zaposlitve v naslednjem letu
9. Struktura načrtovanih zaposlitev po velikosti in dejavnosti podjetja
10. Regionalna razporeditev načrtovanega zaposlovanja
11. Struktura načrtovanih zaposlitev na določen oziroma na nedoločen čas po velikosti in dejavnosti podjetja
12. Načrtovana zaposlovanja po poklicih
13. Načrtovana zaposlovanja po stopnji izobrazbe in potrebnih kompetencah
14. Pričakovane spremembe v številu zaposlenih v naslednjem letu
15. Pričakovane spremembe v številu zaposlenih po županijah / regijah
16. Razlogi za zmanjšanje zaposlenosti
17. Značilnosti morebitnega presežka delovne sile
18. Poklic morebitnega presežka delovne sile.

Modul 2 (splošne veščine) in Modul 3 (veščine, ki so specifične za poklic) sta bila narejena s prilagoditvami CEDEFOP-vega vprašalnika, ki je bil predstavljen v *Navodilih za razvoj raziskav med delodajalci glede zatev po veščinah*, izdanega leta 2013. Drugi modul vsebuje devet vprašanj o strokovnem usposabljanju

zaposlenih pri delodajalcih v preteklem letu, ne glede na način usposabljanja: interno v podjetju ali pri zunanjih izvajalcih. Med ostalim, vprašalnik sprašuje tudi o treh najpogostejših poklicih in povprečni izobrazbeni stopnji, ki je potrebna za te poklice. Starostna in poklicna struktura sta tudi ena od enot v tem modulu, potem pa sledi niz vprašanj o pomenu določenih splošnih veščin ter doseženi stopnji teh veščin pri sedanjih zaposlenih. Tretji modul je osredotočen na trende povezane z veščinami specifičnimi za posamezne poklice, kot tudi na ukrepe, ki jih izvajajo delodajalci, da bi zaposlenim omogočili pridobivanje teh veščin.

Prvi rezultati raziskave so pokazali, da pri večini delodajalcev, njihovi zaposleni niso sodelovali v usposabljanju v zadnjem letu. Delodajalci, katerih zaposleni pa so bili vključeni v neko obliko usposabljanja; interno ali pri zunanjih izvajalcih, poročajo, da so imeli skupaj do deset delavcev na usposabljanju v zadnjem letu. Ko so bili vprašani o zahtevani stopnji izobrazbe v treh najpomembnejših poklicih v svojih podjetjih, za večino delovnih mest je navedeno, da zahtevajo srednjo poklicno izobrazbo (v razponu od 57,1% za prvi poklic, pa do 45,8% za tretji poklic). Starost zaposlenih je pokazala dokaj nizek delež mladih zaposlenih v Međimurski županiji – 34,9% delodajalcev poroča, da nimajo zaposlenega delavca mlajšega od 30 let v njihovem najbolj iskanem poklicu, 20,6% jih ima le enega, 11,8% imajo le dva, 17,6% pa imajo 3-5 zaposlenih mlajših od 30 let. Na vprašanje o težavah pri najemanju delavcev s potrebnimi veščinami v treh najpomembnejših poklicih, odgovori delodajalcev gibali so se med 19,2% za prvi poklic, do 18,3% za drugi in 10,8% za tretjega.

Glede splošnih znanj in veščin, rezultati so zelo zanimivi in so identificirali najbolj pomembne veščine za tri najpomembnejše poklice, ki so navedeni od strani delodajalcev. Tukaj bomo predstavili le pomen veščin, ki so povezane s prvim poklicem. Za *skupinsko delo* se zdi, da je najvišje ovrednotena veščina, ker je bila prepoznana od strani 75,7% anketirancev. *Spremljanje in razumevanje navodil, priročnikov in poročil* je bilo priznано kot zelo pomembno od strani 68,5% delodajalcev, medtem ko je *pisanje navodil, priročnikov in poročil* kot pomembno navedeno le pri 45,8% vzorca. *Razumevanje številčnih in statističnih informacij* kot pomembno veščino je prepoznalo samo 39,1% delodajalcev, *reševanje problemov, ki zahtevajo vsaj pol ure natančnega razmišljanja*, pa 40,2%.

Zanimivo je omeniti, da le 18,3% delodajalcev ocenjuje *sporazumevanje v tujih jezikih* kot zelo pomembno, kar je povezano z gospodarstvom v Međimurski županiji, ki je še vedno tesno povezano na nacionalni trg. *Javni govori in predstavitve* so priznani v višjem odstotku – 31,4%, medtem ko *spodobnost prenosa znanja preko poučevanja* visoko ceni 51,5% delodajalcev. Zelo pomemben element, ki pomaga v upravljanju s procesi upravljanja – *neodvisno odločanje* ceni 55,2% anketirancev. Povezano z prej omenjenim – *odločanje pri upravljanju s človeškimi, finančnimi in drugimi viri* – je bistveno manj priznано (le pri 28,5% delodajalcev).

Ročne spretnosti kot so popravila ali sestavljanje različnih izdelkov so zelo cenjene pri 28,3% vzorca. Učenje veščin/znanj povezanih z novimi materiali in procesi so zelo zaželeni pri 66,5% anketirancev, kar kaže na usmerjenost Međimurske županije na proizvodnjo i obrtništvo. Uporaba novih praks pri zmanjševanju porabe naravnih virov, energije in vode je priznana pri 24,3% anketirancev, podobne prakse na področju zmanjševanja obremenjevanja okolja in izgube biotske raznovrstnosti pa pri 41,2% delodajalcev. Po drugi strani, spoznavanje novih idej, metod in tehnik je bolj cenjeno – pri 54,4% vzorca.

Posebno pozornost zahtevajo računalniške spretnosti, saj lahko omogočijo nacionalnim i regionalnim podjetnikom konkurenco na globalnem trgu z bolj konkurenčnimi človeškimi viri in novimi izdelki. Ob upoštevanju tega, presenetljivo je da 28,8% delodajalcev ne potrebuje računalniške pismenosti, 26,3% le osnovna znanja, 24,6% srednje raven znanja (spoznavanje programa Microsoft Office, na primer), 15,8% pričakuje znanja obdelave in analize podatkov in le 4,6% napredno stopnjo (programiranje).

Glede na izobrazbeno strukturo bodoče delovne sile v Međimurju, obstaja močan trend v smeri večje udeležbe dijakov iz bolj premožnih občin v splošno izobraževanje (gimnazije), medtem ko se udeležba na poklicnih šolah nenehno zmanjšuje. S stališča politike je to nezaželen trend zaradi strateške usmeritve Županije k proizvodnji blaga in storitev. Prav tako, ta trend kaže na segregacijo na podlagi socialno-ekonomskega statusa in dodatno prispeva k socialni izključenosti ter omejeni medgeneracijski mobilnosti. Majhno območje, kot je Međimurska županija, si ne more dovoliti zapravljanja talentov z usmerjanjem dijakov v splošno izobraževanje, zlasti v zvezi z zahtevami sedanjega in prihodnjega gospodarskega razvoja v regiji. Opozoriti je treba tudi da so predstavljeni rezultati o povpraševanju po veščinah v skladu s sedanjo usmeritvijo Međimurske županije na delovno intenzivno proizvodnjo, ki lahko postane obremenitev za identifikacijo te regije kot morebitno koristne za IT sektor, zelene in bele tehnologije glede na strateške cilje Županije.

8. Vpliv projekta (kratkoročni in dolgoročni)

Ena izmed glavnih kratkoročnih koristi projekta se nanaša na ustvarjanje platforme za komunikacijo in izmenjavo izkušenj na področju predvidevanja potreb po veščinah in krojenja ukrepov aktivne politike zaposlovanja na trgu dela. V zvezi s tem, učinek krepitev sodelovanja socialnih partnerjev, poslovnega sektorja in drugih pomembnih akterjev na trgu dela v oblikovanju učinkovitih politik in programov a namenom posodobitve trga dela, zlasti

na področju IKT-ja, »zelenih« in »belih« podjetij, je pričakovan. Z drugimi besedami pričakujemo, da bo vzajemno učenje in prenos dobrih praks, okrepilo sodelovanje med vsemi pomembnimi deležniki, kar bo prispevalo k razvoju novih rešitev pri oblikovanju politik in usmerjanju napredka v regiji. Na ravni sistemskih rešitev računalniška koda za kratkoročno prognozo trga dela že obstaja in zdi se, da so prvi rezultati koristni za zelo raznolik krog deležnikov na trgu dela.

Dolgoročne koristi projekta nanašajo se na raziskovanje medsebojnih odnosov med izobraževalnimi dosežki in zahtevki trga dela glede neuskladenosti med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela, kar bo pomagalo pri ustvarjanju novih zaposlitvenih možnosti. Da bi dosegli ta cilj na dolgoročni ravni, trenutno razviti računalniški program bo potrebno prilagoditi na nove kazalnike, kar bo omogočilo srednjeročne in dolgoročne napovedi. Vzpostavljen sistem za predvidevanje potreb po veččinah, bo omogočil korak naprej v naših prizadevanjih za preseganje neravnovesja med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela ter okrepil poslovni sektor pri prizadevanjih za uvedbo novih tržnih rešitev.

9. Pogoji za trajnost

Vzdržnost sistema za predvidevanje potreb po veččinah, ki so potrebne na trgu dela, je odvisna od medsebojnega sodelovanja deležnikov na trgu dela na lokalni in nacionalni ravni ter razpoložljivosti in pravočasnosti posodabljanja podatkovnih zbirk (zaposlenost, brezposelnost, gospodarska gibanja...). Eden od predpogojev za medsebojno sodelovanje je zagotovljen z vključitvijo sistema za predvidevanje potreb po veččinah v Akcijski načrt Lokalnega partnerstva za zaposlovanje v Međimurski županiji, ki združuje vse pomembne deležnike na trgu dela. Tudi prek seminarjev smo predstavili sistem za predvidevanje veččin kot novo orodje na trgu dela v pripravi razvojnih dokumentov in javnih politik. Na ta način se bo spodbudila ozaveščenost o pomenu sistematičnega načrtovanja in njegovega vpliva na lokalni razvoj, hkrati pa je pomembno tudi povezovanje z nacionalno ravniyo glede napovedovanja potreb na trgu dela, kot tudi primerjava na ravni EU.

Projektni partnerji bodo še naprej medsebojno sodelovali in si izmenjevali informacije o trendih na trgu dela z namenom izboljšanja sistema ter sprejemanja novih rešitev v kreiranju javnih politik in usmerjanja razvoja v regiji. Financiranje sistema bo potekalo skozi redne dejavnosti hrvaških partnerjev v okvirju njihovih inštitucij, hkrati pa bodo nadaljnji razvoj in nadgraditev sistema financirani iz EU projektov.

